

восемнадцатых чтений памяти И. М. Тронского "Индоевропейское языкознание и классическая филология - XVIII". СПб. : Наука, 2014. С. 268–275.

6. Рожкова І.Г. Особливості художнього поетичного перекладу критського епосу В. Корнароса «Еротокрит» на українську мову. Закарпатські філологічні студії. Вип. 8. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2019. С. 208-218.

УДК 378.016:811.14'06

Лабецька Ю.Б., к.філол.н., доцент кафедри грецької філології та перекладу

МУЛЬТИМОДАЛЬНІСТЬ У ВИКЛАДАННІ НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ

Ключовим поняттям у навчанні іноземної мови є ефективність, оскільки вивчення іноземної мови має приносити конкретний мовний, мовленнєвий, комунікативний та соціокультурний ефект. Підвищити ефективність, а також прискорити процес освоєння іноземної мови, може допомогти використання мультимодальності.

У сучасному технологічному та соціокультурному контексті комунікації мультимодальність виявляється чи не найважливішою ознакою комунікації. Дослідники зазначають, що мова, письмове та усне мовлення, – це лише один з доступних кодів відтворення дійсності, оскільки комунікація представляється поділеною на багато різних способів функціонування, синхронних та асинхронних [6].

Мультимодальність – це форма презентації культурного продукту, який поєднує в собі кілька семіотичних модусів. Мультимодальність (полікодовість) – це відмінна риса людської комунікації, оскільки сама людина є мультимодальною істотою, тобто сприймає повідомлення, створені за допомогою різноманітних семіотичних кодів: звуку (промови, інтонації, тембру, тону, мелодики, кашлю, сміху, шуму тощо), образу (фотографії, малюнка, ілюстрації, кольору, шрифту), а також смаку, запаху та дотику [4].

М. Загідулліна зазначає, що в умовах переходу практик, випробуваних в області мистецтва (художніх фільмів, образотворчого мистецтва, літератури, музики і т. п.), у сферу повсякденної комунікації (у вигляді креативних форм обміну користувача) мультимодальний аналіз веде до виявлення закономірностей естетизації повсякденності, - як у галузі комунікації, так і в організації просторово-часових констант, культурних моделей, що визначають «консервацію смислів», їх «упаковку» в матеріальних, доступних «відкладеному» сприйняттю формах (або модусах, симультанна присутність яких і забезпечує феномен мультимодальності) [2].

Повертаючись до наслідків залучення поняття мультимодальності до практики викладання іноземних мов, слід зазначити, що воно веде до перегляду поняття тексту та текстових жанрів. Ці поняття отримують нове звучання в термінах мультимодальної комунікації. Значення, яке ми виносимо з тексту, та форми вираження цього значення зумовлюються історичним та соціальним контекстом, який виявляється слабкіше структурованим порівняно з усним мовленням, що впливає на цей контекст. Поняття текстового жанру відіграє вирішальну роль в процесі оцінювання мультимодального тексту. Тексти з писемного мовлення переходять в ширший простір, у якому різні жанри можуть зустрітися та вступити в синергію. Матеріальний характер мультимодальних витворів, включаючи тексти, є ключовим складником будь-якого мультимодального жанру.

Дидактичне засвоєння нових / відмінних текстів вимагає нових педагогічних та методичних практик, враховуючи той факт, що викладання іноземних мов тісно пов'язане з традиційними уявленнями про оволодіння мовними навичками і мовною та

комунікативною компетенціями через посередництво текстоцентричного підходу до викладання.

Як зазначає М. Дімасі, в Греції почали залучати нові технології при викладанні іноземних мов у 70-80-х роках, спочатку у вигляді супроводу шкільного навчального матеріалу касетами з записами мовлення носіїв цільової іноземної мови, а пізніше, особливо протягом останнього десятиліття – шляхом виробництва мультимедійного програмного забезпечення з навчання іноземним мовам на CD-ROM, а також створення відповідних веб-сайтів [6].

Один з сучасних підручників новогрецької мови, в якому, на наш погляд, вдало реалізовано настанову на мультимодальність текстів, - це видання Центру новогрецької мови Міністерства освіти та релігії Греції «Κλικ στα ελληνικά» (м. Салоніки, 2013 р.). Йдеться про підручник, що покликаний підготувати учнів до складання іспиту з новогрецької мови на рівень володіння А1 та А2. Видання супроводжується трьома компакт-дисками, на яких представлено весь аудіоматеріал до підручника, а також посиланнями на веб-сайт, на якому розміщуються додаткові матеріали з кожного розділу. Більшість текстів, що подано в підручнику, відповідають визначенню мультимодальності, адже, в них поєднується власне вербальна складова з невербальною, переважно – з візуальними образами та аудіосупроводом: це фотокартки, малюнки, скетчі, барвисті рекламні проспекти, мовленнєві бульбашки, пісні, ігри – лабіринт, бінго, кросворди тощо. Автори видання зазначають, що, незалежно від віку учнів, які навчаються за цим підручником, комплекс навчальних матеріалів підібрано так, щоб викликати інтерес, зробити процес навчання приємним для учнів, сприяти розвитку кооперації між учнями, зменшити конкуренцію та створити дружню атмосферу в класі. Не в останню чергу ці завдання виконуються саме завдяки мультимодальності текстів. А для дорослих учнів такі багатокодові навчальні матеріали є способом зануритися в дитячий світ та на час заняття відійти від повсякденної рутини.

Дослідники встановили, що під час сприйняття мультимодальних текстів задіяні ментальні процеси: мислення, пам'ять та емоції, що сприяє процесу ретенції, тобто збереження та відстроченого відтворення вивченого матеріалу [3]. Іншими словами, продуктивність занять з використанням мультимодальних текстів виявляється підвищеною порівняно з традиційними моносеміотичними текстами.

Отже, під мультимодальністю розуміються різні способи людського спілкування та взаємодії, полісеміотичність передачі комунікативних інтенцій та інформації, за допомогою вербальних та невербальних каналів (модусів) – мови (письма та звуків), а також інших семіотичних систем (наприклад, кольору, запаху, дотиків, жестів, ходи, рухів тіла). Використання мультимодальності та полікодових об'єктів на заняттях з новогрецької мови як іноземної сприяє підвищенню мотивації та інтересу, що викликає бажання висловитися, тобто допомагає формувати комунікативну компетенцію.

Література

1. Коздра М. Мультимодальность в обучении русскому языку как иностранному. URL <https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/14425/Multimodalnost%20v%20obuchenii%20RKI.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 7.10.21)
2. Загидуллина М.В. Мультимодальность: к вопросу о терминологической определенности. URL <https://cyberleninka.ru/article/n/multimodalnost-k-voprosu-o-terminologicheskoy-opredelennosti/viewer> (дата звернення 7.10.21)

3. Coccetta, F. Multimodal Text Analysis and English Language Teaching. URL https://www.researchgate.net/publication/41845538_Multimodal_Text_Analysis_and_English_Language_Teaching (дата звернення 10.12.21)

4. Kress G. Multimodality: A Social Semiotic Approach to Contemporary Communication. – New York, 2010.

5. Mondada, L. Challenges of multimodality: Language and the body in social interaction [Text] / L. Mondala // Journal of sociolinguistics. – 2016. – N 20 (3). – Pp. 336–366. – doi: 10.1111/josl.1_12177.

6. Δημάση Μ. Πολυτροπικότητα και διδασκαλία ξένων γλωσσών, 2015. URL http://utopia.duth.gr/~mdimasi/index_htm_files/chapters/2015_%CE%A0%CE%9F%CE%9B%CE%A5%CE%A4%CE%A1%CE%9F%CE%A0%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%91%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%94%CE%99%CE%94%CE%91%CE%A3%CE%9A%CE%91%CE%9B%CE%99%CE%91%20%CE%A4%CE%A9%CE%9D%20%CE%9E%CE%93.pdf (дата звернення 8.10.21)

УДК 81'255.4'373(043)

Новицька О.А., к.філол.н., доцент кафедри грецької філології та перекладу

ДО ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ВУЗЬКОГАЛУЗЕВИХ ТЕРМІНІВ

Стрімкий розвиток науки та техніки став причиною появи не тільки нових приладів та технічних пристроїв, спрямованих на покращення та полегшення життя та побуту людини, а й причиною розвитку економічних та торгових відносин, появою нових професій та перехід вже існуючих на новий рівень. Все це не могло не внести певні зміни й в одну з наймолодших наук, а саме в перекладознавство. Однією з основних функцій перекладу є комунікативно-інформативна функція, адже переклад завжди спрямований на забезпечення можливості спілкування та інформаційного обміну між людьми різної національної та мовної приналежності.

Особливе місце в перекладознавстві займає науково-технічний переклад, який, іншими словами, являє собою переклад термінів, які належать до певної сфери економічної діяльності людини. Розглянемо детальніше, що собою являє поняття «термін». В основі будь-якого терміна лежить дефініція, тобто чітке та стисле визначення певної реалії людської діяльності. Кожній галузі знань притаманна власна термінологічна система, власні терміни, які, в свою чергу, можуть бути вираженими словами, які використовуються одночасно в різних сферах людської діяльності. М. І. Мостовий визначає термін як слово або словосполучення із історично умотивованим чи умовно закріпленим значенням, що відбиває одне поняття у спеціалізованій галузі знання чи виробництва [3]. В. І. Карабан підкреслює, що наукові терміни є мовними знаками, які репрезентують поняття професійної галузі науки або техніки та становлять суттєву складову науково-технічних текстів [1]. Саме це визначення підкреслює специфічність терміну, яка полягає в тому, що терміни з'являються в ході виробничої або наукової діяльності та функціонують виключно серед людей, які володіють відповідними науковими та виробничими реаліями. Специфічність термінів проявляється й в їх однозначності, адже терміни не мають залежності від контексту або від певної ситуації – значення термінів, навіть якщо термінами виступають багатозначні слова, завжди чітко регламентується екстралінгвістичним макроконтекстом або лінгвістичним мікроконтекстом.

Виходячи з того, що об'єктом є науково-технічна термінологія, а предметом – морські терміни, доцільним буде навести класифікацію термінів морської тематики. Станом на сьогодні не існує чіткої класифікації терміносистеми морської справи, отже